

بررسی تاثیر ابزارهای آموزش بر سطح دانش و نگرش گردشگران محیط‌های طبیعی (مطالعه موردی: مناطق گردشگری شهرستان بوکان)

حسن کاکه مدی^{۱*}، عادلہ سرادی پور^۲، حسین حسن پور^۳

Hasan.kakamadi@yahoo.com

Ad.saradipour@yahoo.com

Ho_hp1979@yahoo.com

چکیده

انسان و طبیعت ترکیبی جدایی ناپذیرند، در این میان آموزش محیط زیست، یکی از مهمترین روشها در حفاظت طبیعت بوده که هدف از آن، پیدا کردن بهترین شیوه ارائه مطالب، نحوه فعالیتها و اجرای ساختاری است که زمینه‌ساز افزایش آگاهیهای محیط زیستی در جامعه باشد. هدف از این پژوهش بررسی تاثیر ابزارهای آموزشی راهنمای گردشگری بر سطح دانش و نگرش گردشگران می‌باشد. به همین جهت از یک تور گردشگری درباره هدف تحقیق استفاده شد و ۳۰ نفر با استفاده از دو روش بروشور و راهنمای انسانی، در تور گردشگری مورد نظر شرکت داده شدند و پیامدهای وارده بر سطح دانش، نگرش آنان مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج نشان می‌دهد که، مشارکت در این فعالیت محیط زیستی منجر به افزایش دانش افراد و تغییرات در نگرش آنان شده است. از نظر تاثیر نوع ابزار آموزشی نیز که یکی از جنبه‌های اصلی این تحقیق است، نتایج نشان می‌دهد که تفاوتی میان دو الگوی آموزشی نامبرده، از نظر تاثیرگذاری بر سطح دانش و نگرش مشارکت کنندگان وجود ندارد.

کلمات کلیدی: دانش، نگرش، آموزش محیط‌زیست، مناطق گردشگری

۱- مقدمه

گردشگری به عنوان یکی از مهمترین پدیده‌های هزاره سوم، طی نیم قرن گذشته با رشد تصاعد گونه خود تأثیر بسزایی در رشد و پویایی اقتصادی و تبادلات فرهنگی کشورها داشته است. به طوری که بسیاری از صاحب‌نظران، قرن حاضر را قرن گردشگری نام نهاده‌اند. توجه به مقوله گردشگری زمانی مهمتر جلوه می‌کند که براساس آمارهای موجود، صنعت گردشگری امروزه به‌عنوان دومین منبع درآمد بیش از ۴۹ کشور در حال توسعه به حساب می‌آید و راهبردی است برای افزایش درآمد و فقرزدایی این کشورها. براساس پیش‌بینی سازمان جهانگردی جهانی (WTO) تا سال ۲۰۱۰ بیش از ۴۳ درصد از اشتغال جهان مربوط به بخش گردشگری خواهد بود. طبق پیش‌بینی WTO تا سال ۲۰۲۰ میلادی، تعداد جهانگردان به رقمی بالغ بر ۶/۱ میلیارد نفر خواهد رسید. براساس آمار ارائه شده از همین سازمان، بیش از ۵۰ درصد معضل اشتغال در کشورهای در حال توسعه از طریق توسعه این صنعت قابل حل است. به هر حال، توسعه گردشگری همانند توسعه جهانی توجهی به عناصر و

۱ و *- نویسنده مسئول: کارشناس ارشد آموزش محیط زیست دانشگاه پیام نور، شماره همراه ۰۹۳۷۵۵۰۸۸۴۶

۲- کارشناس ارشد آموزش محیط زیست دانشگاه پیام نور

۳- رئیس دانشگاه علمی کاربردی بوکان